

Kultur- og kirkedepartementet
Medieavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 16. juni 2008

Høringsnotat – forslag til endringer i lov 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting

Det vises til departementets brev av 14. mars d.å. med vedlagt høringsnotat.

TV 2 Gruppen AS (TV 2) har følgende kommentarer til høringsnotatet:

Til pkt. 2 Økt uavhengighet for Medietilsynet

TV 2 slutter seg fullt ut til departementets konklusjon om at Medietilsynet bør gis en mer uavhengig stilling i forhold til sentralforvaltningen. Dette sammenfaller både med situasjonen i våre naboland og med en klar tendens i internasjonalt regelverk (EU-direktiver) og rekommandasjoner.

Selve mediefeltets karakter - hensynet til frie og uavhengige medier og Grunnlovens § 100 - tilsier dessuten at det bør være slik avstand mellom medieaktørene og de politiske myndigheter at avgjørelser som har grenseflater mot den redaksjonelle uavhengighet ikke påvirkes av politiske hensyn. Vi er således enig i at departementets generelle instruksjons- og omgjøringsmyndighet i forhold til Medietilsynet bør oppheves og at departementet ikke bør være klageinstans for Medietilsynets avgjørelser i enkeltsaker (enkeltvedtak). Vi er også i all hovedsak enig i de begrunnelser departementet anfører i høringsnotatet.

Det gjør seg dessuten gjeldende særlige forhold som følge av at Kultur- og kirkedepartementet også er eier og generalforsamling for NRK. Fra TV 2s side har det gjentatte ganger vært påpekt at departementet kommer i en vanskelig dobbeltrolle når det samtidig har full styringsrett over tilsynsmyndigheten og dessuten er klageinstans for dens avgjørelser. De foreslåtte endringene vil gi økt legitimitet både til Medietilsynets

avgjørelser og avgjørelser i klagesaker som heretter skal fattes av en uavhengig klagenemnd. Men det forutsetter også at denne nemnda har en faglig sterk posisjon og en oppnevning som tar vare på den uavhengighet som den er ment å ha.

Vi vil heretter knytte noen kommentarer til departementets gjennomgang av de enkelte saksfelt som sorterer under Medietilsynet og som direkte berører TV 2:

Reklame og sponing

TV 2 er enig i at det bør opprettes en uavhengig klagenemnd som behandler klager på Medietilsynets enkeltvedtak i saker om reklame og sponing. Vi slutter oss videre til forslaget om at vedtak knyttet til forbudet mot reklame for politiske budskap og livssyn, behandles av den samme klagenemnden og ikke av Markedsrådet (som idag). Vi minner samtidig om at TV 2 i likhet med en rekke andre aktører har ment at forbudet mot politisk reklame bør oppheves.

Beskyttelse av mindreårige seere

TV 2 slutter seg til departementets forslag og legger til grunn at den samme klagenemnden bør være klageinstans også i saker etter kringkastingsloven § 2-7 (jf. forskriften §§ 2-5 og 2-6).

Videresending i kringkastingsnett (bl. a. formidlingsplikt og abonnentvalg)

TV 2 slutter seg til departementets forslag om at departementet ikke bør være klageinstans i saker som gjelder formidlingsplikt, abonnentvalg eller forbud mot videresending.

TV 2 legger til grunn at departementet fortsatt er av den mening at det skal være *klagerett* på enkeltvedtak i disse saker, men at klageinstans vil være den samme klagenemnd som vil behandle øvrige klagesaker (jf, ovenfor).

Konsesjon til riksdekkende fjernsyn og radio (digital kringkasting)

TV 2 slutter seg til departementets forslag om at departementet ikke bør være klageinstans i saker som gjelder tildeling av slike konsesjoner. På fjernsynsområdet vil disse konsesjonene heretter i det alt vesentlige kun være en formell sendetillatelse som gis til alle som oppfyller visse minstevilkår. Som TV 2 har påpekt i en årrekke må alle aktører i denne situasjonen likebehandles og det kan ikke være noen adgang til å pålegge enkelte aktører en strengere regulering enn andre.

Dersom departementet skulle komme til at man bør utlyse en form "allmennkringkastingskonsesjon" på TV-feltet – basert på en skjønnhetskonkurranse hvor søkerne må påta seg visse forpliktelser mot eventuelt å få visse fordeler/goder – kan det kanskje stille seg annerledes. Vi finner imidlertid ikke grunn til å gå nærmere inn på dette siden det synes uvisst om dette er noen aktuell problemstilling.

TV 2 noterer departementets klargjøring om at "den analoge fjernsynskonsesjonen ikke vil bli kunngjort på nytt" etter 1. januar 2010 og har ingen merknader til dette.

Tilsyn med konsesjonsvilkår (både riksdekkende og lokale konsesjoner)

Departementet foreslår ulike løsninger når det gjelder tilsynet med konsesjonsvilkår i henholdsvis riksdekkende og lokale kringkastingskonsesjoner. Når det gjelder konsesjoner til riksdekkende kringkasting, ønsker departementet å opprettholde dagens situasjon, dvs. at Medietilsynet er underlagt departementets generelle instruksjonsmyndighet og fortsatt skal være klageorgan for Medietilsynets avgjørelser.

TV 2 har forståelse for dette for så vidt gjelder den analoge fjernsynskonsesjon som TV 2 innehar, dvs. for perioden fram til 1. januar 2010. Vi kan imidlertid vanskelig se at det skulle være behov for å opprettholde denne løsningen etter dette tidspunkt i og med at de digitale riksdekkende konsesjoner som er utstedt for tiden etter 1. januar 2010 er av mer "teknisk karakter" uten skjønnsmessige forpliktelser knyttet til programinnhold eller andre forhold av mer mediepolitisk karakter. Tilsynet med vilkårene i disse digitale konsesjonene kan etter vårt syn følge den hovedregel departementet ellers legger opp til, med mindre departementet skulle ha til hensikt å utlyse en "allmennfjernsynskonsesjon", jf. vårt punkt ovenfor.

Konsesjon for opprettelse eller drift av anlegg for kringkasting eller videresending av kringkasting

TV 2 slutter seg til departementets forslag om at tildeling av og tilsyn med konsesjoner legges til Medietilsynet og at klager behandles av klagenemnden.

Viktige begivenheter

TV 2 slutter seg til departementets forslag om at departementet ikke bør være klageinstans i saker etter et slikt regelverk dersom det skulle bli innført. Vi er enig i at tilsynet naturlig bør ligge hos Medietilsynet og at eventuelle klager behandles av klagenemnden.

For øvrig vil TV 2 benytte anledningen til å gjenta at vi ikke ser noe behov for innføring av en slik liste over "viktige begivenheter". Utviklingen har vist og viser at erverv av eksklusive rettigheter til arrangementer på ingen måte blir utnyttet slik at folk flest fratras muligheten til å følge slike arrangementer. Vi formoder at departementet har registrert det samme.

Tilsyn med regler av teknisk eller formell karakter

TV 2 slutter seg til departementets forslag om at det ikke er behov for at departementet er klageinstans i saker som her er omfattet.

Klageorgan

TV 2 henstiller til departementet om å opprette en egen uavhengig klagenemnd til å behandle klager på vedtak fra Medietilsynet. Vi ser selvsagt hensynet til mulig samordning med klagenemnder på nærliggende områder og mulige administrative synergieffekter som følge av dette.

TV 2 stiller seg likevel tvilende til dette. Klager som kommer til dette klageorganet gjelder en rekke forskjelligartede problemstillinger innenfor kringkastingsfeltet. Det er således behov for spesifikk kjennskap til dette særlige området – i tillegg til god juridisk kompetanse.

Til pkt. 3 Forbud mot reklame på NRKs tekst-TV-sider

Det avgjørende for om NRK skal gis adgang til reklamefinansiering, er hvorvidt det enkelte tiltak – det være seg TV-kanaler, tekst-TV, nettsider eller annet – defineres som en del av allmennkringkasteroppdraget eller ikke. Dersom det utgjør en del av allmennkringkasteroppdraget, som i seg selv også innebærer begrensninger i hva som kan legges deri, skal tiltaket finansieres av kringkastingslisens. Faller det utenom allmennkringkasteroppdraget, kan det finansieres på annen måte, men på ingen måte med kringkastingslisens og virksomheten må adskilles og regnskapsføring/anvendelse av midler må være synlig/transparent.

Etter TV 2s oppfatning må det også fastlegges kontroll- og klageordninger som ivaretar de øvrige aktørers behov for å få vurdert og eventuelt initiert inngrep hvor aktivitet eller organisering ikke tilfredsstillende de krav som er satt.

NRKs tekst-TV-tilbud har vært og er en naturlig del av NRKs allmennfjernsynstilbud og bør således være undergitt det samme regelverk som forøvrig gjelder for NRKs allmennkringkasting. NRK skulle således aldri fått tillatelse til å selge reklame på sine tekst-TV-sider. TV 2 er således tilfreds med at departementet på dette området retter opp et åpenbart feilgrep.

Vi henstiller til departementet om å foreta en tilsvarende vurdering når det gjelder NRKs øvrige publiseringsaktiviteter som er bærere av materiale/innhold finansiert av lisensmidler og hvor dette materialet danner grunnlag for inntekter – typisk fra reklamemarkedet – hvor de selvfinansierende konkurrentene til NRK kan svekkes eller endog utraderes om ikke avgrensninger og kontroll foretas. Her må det skje en helt nødvendig grenseoppgang mellom det som er omfattet av allmennkringkasteroppdraget og det som faller utenfor. Denne avveiningen må farges av at Norge generelt er et svært lite marked og også av at enkeltsektorer er små og sårbare.

Til pkt. 4 Hjemmel for innhenting av abonnentregistre fra tilbydere av fjernsynsinnhold for kontroll mot NRKs lisensregister

Departementet foreslår at det gis hjemmel i kringkastingsloven for NRK til å innhente opplysninger fra TV-distributørers kunderegistre for å kontrollere de innhentede opplysninger opp mot registeret over TV-lisensbetalere. Dette er et forhold som ikke direkte berører TV 2 og vi ønsker således ikke å gi uttrykk for sterke meninger om dette.

Vi er imidlertid generelt av den oppfatning at det skal meget sterke grunner til for at private aktører (her TV-distributører) skal tilpliktes å stille sine kunderegistre til disposisjon for at en aktør som er direkte involvert i den samme type distribusjon. Faren for konkurransemessig uheldig innsyn er i åpenbart til stede.

Dersom en slik hjemmel skal innføres, bør det imidlertid vurderes om hjemmelen skal gjøres generell, dvs. gi mulighet for innsyn også for andre kringkastere (enn NRK) som i større eller mindre grad henter sine inntekter fra brukerne og som kan ha behov for tilsvarende informasjon om TV-distributørenes kunder.

Til pkt. 5 Forhåndsgodkjenning av NRKs nye medietjenester

TV 2 slutter seg i utgangspunktet til det foreslåtte opplegg for forhåndsgodkjenning av nye medietjenester i NRK-regi som skal være omfattet av allmennkringkasteroppdraget. Det bør imidlertid fremgå uttrykkelig av selve lovbestemmelsen at slik forhåndsgodkjenning skal finne sted. Slik departementets lovforslag er utformet, er det kun gitt en hjemmel for Kongen til å fastsette forskrifter om dette. Vi viser i denne forbindelse til vårt konkrete lovforslag under merknadene til pkt. 9 nedenfor.

Når det gjelder den konkrete godkjenning av nye medietjenester som skal omfattes av allmennkringkasteroppdraget, er det viktig at det foretas inngående vurderinger av virkningene i forhold til eventuelle eksisterende, selvfinansierende tjenester. I den grad en sterk medieaktør som NRK får grønt lys til å starte tjenester finansiert av lisensmidler, er det en overhengende risiko for at dette kan få avgjørende negative virkninger for tjenester som er selvfinansierte. Dersom slike negative virkninger oppstår i praksis, vil vi anta dette vil være i strid med statstøttereguleringen selv om tiltaket skulle være forhåndsgodkjent etter en formell prosedyre.

Den overordnede rettesnoen bør være at NRK gjennom sine lisensmidler skal tilby tjenester som utgjør supplerende *tillegg og kvalitativ merverdi* sammenliknet med det markedet ellers frembringer.

Til pkt. 6 Videre sending i kringkastingsnett

TV 2 har ingen merknader til at kringkastingslovens § 4-2 endres slik at det tydelig fremgår at videre sending av kringkasting i alle former for kringkastingsnett (ikke bare kabelnett), er unntatt fra konsesjonsplikt.

Til pkt. 9 Forslag til lovbestemmelser

Til § 4-2 Rett til videresending

I bestemmelsens andre ledd heter det:

”Avtaler om videresending av kringkasting fra satellitt skal inneholde en klausul om at norske kabelnett kan slutte seg til avtalen på like villkår.”

Dette er en gammel bestemmelse som henger igjen fra den tiden hvor formidling av visse TV-sendinger skjedde via såkalte kommunikasjonssatellitter (som ikke var kringkasting i lovens forstand). De som foresto slike sendinger måtte forplikte seg til at kabelnett kunne videresende disse sendingene, dvs. et slags forbud mot at enkelte kabelnett sikret seg et monopol på videresending av slike signaler. Bestemmelsen har aldri hatt noen praktisk betydning og kan med fordel oppheves.

Til Ny § 6-1 fjerde ledd:

Vi foreslår at første ledd utformes som følger:

”Kun tjenester som oppfyller demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet omfattes av allmennkringkastingsoppdraget til Norsk rikskringkasting AS. Nye tjenester skal forhåndsgodkjennes i henhold til regler gitt i medhold av andre ledd.

Med vennlig hilsen

For TV 2 AS

Jan Holland